

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ladislava Derky a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **J. Š.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje**, se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2016, čj. 279/DS/16-5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 6. 2017, čj. 17 A 66/2016-41,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal u Krajského soudu v Plzni dne 8. 7. 2016 žalobu proti rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary, odboru dopravy (dále jen magistrátu), ze dne 4. 12. 2015. Rozhodnutím magistrátu byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), pro porušení § 18 odst. 3 téhož zákona, za což mu byla uložena pokuta 1 800 Kč a náhrada nákladů řízení 1 000 Kč.

[2] Krajský soud žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozsudku soud uvedl, že součástí správního spisu je oznámení přestupku, podle něhož žalobce dne 19. 9. 2015 v 11.14 hod. řídil osobní motorové vozidlo Audi A8 na silnici I. třídy č. 6, ve směru na Lubenec, u

odbočky, kde je maximální dovolená rychlost 90 km/h, a to naměřenou rychlostí 111 km/h před odečtením tolerance. Žalobce se odmítl vyjádřit i odmítl vyjádření podepsat. Z oznámení přestupku dále vyplývá, že žalobce, který byl ztotožněn podle čísla občanského průkazu a řidičského průkazu, měl spolujedoucí J. M.. Součástí spisu je záznam o přestupku pořízený radarem, který zachycuje na fotografii celé vozidlo i s čitelnou poznávací značkou v běžném úhlu. Policejní hlídka pořídila i fotografii ze silniční kontroly. Podle úředního záznamu ze stejného dne pořízeného policistou M. K. byl tento policista řidičem služebního vozidla a obsluhou měřicího zařízení ve vozidle WV Passat, jednalo se o rychloměr Ramer 10 a o služební vozidlo v civilním provedení. U odbočky na Údrč, na silnici I. třídy č. 6 byla předmětnému vozidlu naměřena rychlost při jízdě ve směru od Bochova na Lubenec. V místě je dovolená maximální rychlost 90 km/h a vozidlu Audi byla naměřena rychlost 111 km/h před odečtením tolerance. Vozidlo bylo následně zastaveno na silnici téže třídy na téže komunikaci u odbočky na Budov. Policista po zastavení vozidla řidiče vyzval k předložení dokladů, které byly předloženy. Řidič byl ztotožněn podle řidičského a občanského průkazu. Na předním sedadle byla jako spolujezdkyně J. M.. Dále je součástí spisu platný ověřovací list rychloměru Ramer 10C a evidenční karta řidiče.

[3] Soud dále uvedl, že žalobce v dané věci postupoval tím způsobem, že po celé správní řízení vyslovil jedinou námitku skutkového charakteru, a to že nebyl správně postaven radar, neboť poloha místa to neumožňovala. Všechna ostatní skutková tvrzení ponechal až na řízení před soudem, proto se s nimi ani žalovaný nemohl v napadeném rozhodnutí vypořádat. Žaloba je datována 6. 7. 2016, přestupek se stal dne 19. 9. 2015, žalobce téměř všechny z jeho pohledu rozhodné okolnosti tedy začal uvádět po uplynutí tři čtvrtě roku od spáchání přestupku. Např. pokud jde o tvrzení žalobce, že místo něho řídila paní M., soud toto tvrzení hodnotil (jak s ohledem na dobu, která od spáchání přestupku uplynula, tak i s ohledem na přístup žalobce k silniční kontrole a k celému správnímu řízení) jako zcela nevěrohodné.

[4] Podle krajského soudu je z průběhu správního řízení nepochybně zřejmé, že žalobci uplatňování práv před správním orgánem nebylo nijak znemožněno ani ztíženo. Žalobci bylo do vlastních rukou doručeno oznámení přestupku obsahující identifikaci skutku i předvolání k ústním jednáním. Žalobce ani jeho zástupce se nedostavil k jednání a v průběhu řízení před prvostupňovým orgánem žádné námitky nevznesli, stejně tak jako na místě přestupku ve vztahu k policejnímu orgánu. Zmocněnec žalobce poté, co mu již bylo do datové schránky dodáno rozhodnutí ve věci samé, opět namísto sdělení odvolacích důvodů podával pouze tzv. vyjádření k věci (s nímž se vypořádal v žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný), a to přestože byl žalobce k doplnění odvolacích důvodů řádně vyzván. Nelze odhlédnout od přístupu žalobce v průběhu celého řízení. Jsou-li námitky skutkového charakteru a zcela popírají možnost protiprávního jednání, není logické, že jsou uplatněny až poprvé v žalobě s odstupem téměř jednoho roku, proto je soud považoval za účelové s cílem dosáhnout zániku odpovědnosti za přestupek uplynutím času.

[5] K tvrzení žalobce, že mělo být postupováno dle § 37 odst. 3 správního řádu, soud uvedl, že toto ustanovení žalovaný neporušil. Nebyl důvod vyzvat žalobce k odstranění vad podání poté, co bylo zjištěno, že součástí vyjádření žalobce je snímek, který není pro

věc relevantní. Samotné tvrzení žalobce bylo bezvadné a srozumitelné a žalovaný se s ním v napadeném rozhodnutí vypořádal.

[6] K námitce, že ve výroku prvostupňového rozhodnutí není přesněji určena forma zavinění (je zde uvedeno pouze „z nedbalosti“ a teprve v odůvodnění je upřesněno, že se jednalo o vědomou nedbalost), soud uvedl, že se nejednalo o takovou závažnou procesní vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. K této námitce soud též poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2017 čj. 6 As 303/2016-37.

[7] Žalobce požadoval v odvolacím řízení změnu rozhodnutí s ohledem na novelu § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu, podle něhož byla ukládána pokuta. Soud má za to, že se touto změnou zákona ve svém rozhodnutí dostatečně zabýval žalovaný. Soud se ztotožnil s žalovaným v závěru, že jelikož zákon nebyl změněn ve prospěch žalobce, nebyla změna rozhodnutí v odvolacím řízení namístě.

[8] Nedůvodným shledal soud žalobní tvrzení, podle něhož nebylo postupováno v souladu s návodem k obsluze měřicího zařízení. Výpočet žalobce dovozující jiný než předepsaný úhel měření se opírá pouze o způsob zachycení vozidla na snímku a na „předpokládané (!) pruhy na vozovce“ (dle výslovného tvrzení žalobce), na což nelze plně spoléhat za situace, kdy není známo přesné vzájemné postavení vozidel. Dle názoru soudu je naopak nutné vycházet ze záznamu z radaru a z ostatních podkladů ve spise. Zejména ze snímku z radaru podpořeného úředním záznamem zakročujícího policisty vyplývá, že vozidlo bylo ustaveno rovnoběžně s vozovkou, neboť snímek vozidla je v obvyklé podobě. Standardně dle judikatury sice úřední záznam není důkazem o přestupku, nicméně oznámení o přestupku a záznam z radaru jsou způsobilými důkazy. Nelze dovodit, zejména ze snímku z radaru, že by při měření došlo k nějakým pochybením. Vozidlo je na snímku ve správné, tj. běžné pozici – celé uprostřed snímku s čitelnou registrační značkou. Soud proto považoval úvahu žalobce o nesprávném úhlu měření za nepodloženou. Důvod zmíněný žalobcem ve vyjádření k podkladům správního řízení - nemožnost správného umístění vozidla dle žalobcem přikládané fotografie z protisměru – žalovaný správně vyloučil.

[9] Soud shledal i odůvodnění výše sankce v souladu se zákonem. Správní orgán prvního stupně správně zohlednil v souladu s § 12 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, závažnost konkrétního přestupku, což nepředstavuje samo o sobě porušení zákazu dvojího přičítání. Rovněž zohledňování přitěžující okolnosti, že se žalobce dopustil v rámci dané skutkové podstaty překročení rychlosti ve vyšší míře, není v žádném případě dvojí přičítání téže skutečnosti. K tvrzení žalobce, že nebylo možné přihlížet k předchozímu záznamu o přestupku v evidenční kartě řidiče staršímu jednoho roku, neboť tento záznam již byl zahlazen, soud uvedl, že institut zahlazení odsouzení je výhradně institutem trestněprávním a k zahlazení odsouzení dochází až na základě podané žádosti, nikoli ex lege. Nelze proto bez dalšího tento institut aplikovat analogicky na správní trestání.

[10] Závěr správního orgánu o spáchání přestupku ve formě vědomé nedbalosti považoval soud za správný, byť nedostatečně odůvodněný. Žalobce je osoba disponující řidičským oprávněním, které je tudíž na základě toho známo, že při řízení vozidla je nutné

dodržovat předepsanou rychlost, což nečinil. Přitom se jednalo o tak výrazné překročení, že si ho žalobce musel být vědom. Dílčí nedostatek odůvodnění neměl vliv na zákonnost rozhodnutí o sankci, zejména vzhledem k tomu, že správní orgán prvního stupně z pohledu soudu dostatečně výši uložené sankce odůvodnil řadou okolností přitěžujících i polehčujících.

[11] Žalobce též namítl, že v přestupkovém řízení je nezbytné uvádět do výroku o trestu i počet bodů zaznamenaných do registru řidičů. Krajský soud tuto námitku neakceptoval, neboť nejde o trest ukládaný správním orgánem, nýbrž o sankci sui generis, která nastává ex lege v souvislosti s pravomocným ukončením řízení o přestupku.

[12] Krajský soud uzavřel, že správní orgán hodnotil jak okolnosti svědčící v neprospěch žalobce (recidiva, místo s obecně vyšší hustotou účastníků silničního provozu), tak i ve prospěch žalobce (např. absence nevratných následků, přehledná komunikace). Je možné přihlížet i k tomu, zda se jedná o místo, kde bývá vyšší hustota provozu, neboť jde o tzv. okolnost obecně přitěžující. Odůvodnění výše sankce (pokuta mírně nad dolní hranicí zákonné sazby) je přezkoumatelné, logické, dostatečně podrobné a je v souladu se zákonem. Krajský soud neuznal tvrzení žalobce, že správní orgány řádně nezjistily skutkový stav věci bez důvodných pochybností a že správně nevyhodnotily provedené důkazy. Soud není orgánem úplné apelace. Vzhledem k nedůvodnosti námitek žalobce soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[13] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále stěžovatel) včas kasační stížnost, ve které navrhl rozhodnutí zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. V doplnění stížnosti stěžovatel svou stížnost odůvodnil. Uvedl, že správní orgán nevypořádal jeho tvrzení, dle kterého stěžovatel viděl, že měřicí vozidlo není řádně ustaveno, neboť bylo ustaveno šikmo k vozovce, namísto rovnoběžně s vozovkou, jak předepisuje návod k obsluze radaru. Stěžovatel navrhl k prokázání svého tvrzení důkaz svědeckou výpovědí policistů, kteří měření prováděli, a návodem k obsluze. Žalovaný jeho tvrzení s návrhem důkazů nevypořádal, a i krajský soud tento žalobní bod opomenul. Proto jsou obě rozhodnutí nepřezkoumatelná a je dán důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[14] Stěžovatel dále zpochybnil provedené měření rychlosti projíždějícího vozidla; zejména uvedl, že zachycené vozidlo má být viditelné z úhlu 19°, jak předepisuje návod k obsluze radaru. Vozidlo na snímku je však viditelné z úhlu 17,2° k čemuž stěžovatel dospěl na základě znalosti rozměrů vozidla, které řídil a poměrů jeho zádě k boční části. Dalším způsobem, a to výpočtem dle předpokládaného umístění pruhů na vozovce, stěžovatel dospěl k témuž závěru, a sice že úhel odklonu radarového svazku nebyl dodržen. Jde tedy o výpočet, který je ve vzájemném souladu s výpočtem úhlu dle tzv. kolmého promítání (výpočtu úhlu pohledu dle poměrů stran objektu). Předepsaný odklon radarové hlavy je 22° s tolerancí jednoho stupně, předepsaný odklon kamery je 19° se stejnou tolerancí. V případě zachování těchto úhlů s uvedenou tolerancí lze učinit závěr, že naměřená rychlost se nelišila od skutečné o více než 3 km/h (3 % při rychlostech nad 100 km/h). Tento závěr nelze učinit, nebyly-li tyto úhly zachovány.

pokračování

[15] Stěžovatel dále namítl, že v uvedenou dobu vozidlo neřídil, neboť řídila paní J. M., a toto své tvrzení podrobně odůvodnil. Správní orgány neprovedly k osobě řidiče dostatečné dokazování, spokojily se s úředním záznamem, ač mohly vyslechnout uvedenou paní a zasahující policisty. Správní orgán neměl důvod spoléhat se pouze na úřední záznam, měl široké možnosti zjistit, kdo vozidlo řídil.

[16] Stěžovatel namítl v řízení u krajského soudu vadu výroku rozhodnutí správního orgánu prvého stupně, ve kterém bylo odkázáno na § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu, dle kterého měla být stěžovateli uložena pokuta, avšak toto ustanovení zákona v době rozhodování žalovaného (tj. ke dni právní moci rozhodnutí) neexistovalo. Stěžovatel proto vyjádřil názor, že je tento postup v rozporu se zásadou *nulla poena sine lege,* není mu ukládán trest na základě zákona; nadto je stěžovatel krácen na svých procesních právech, neboť jen stěží může proti uloženému trestu argumentovat, není-li mu zřejmé, dle jakého zákonného ustanovení je ukládán. Tato vada činí výrok správního rozhodnutí nepřezkoumatelným a nezákonným, neboť stěžovateli byla uložena pokuta podle neexistujícího ustanovení zákona. Není možné, aby ke dni, kdy rozhodnutí nabude právní moci, byla tímto rozhodnutím ukládána sankce dle ustanovení právního předpisu, které již neexistuje. Krajský soud se ztotožnil s názorem žalovaného, že změna zákona nebyla ve prospěch žalobce, proto nebyla změna rozhodnutí v odvolacím řízení namístě, a je tedy správné, pokud žalovaný ponechal v rozhodnutí odkaz na ustanovení zákona, které v době rozhodování žalovaného již neexistovalo. Podle stěžovatele krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, proto je dán důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[17] Názor krajského soudu byl přiléhavý ohledně posouzení trestnosti jednání. Dle § 7 odst. 1 tehdy účinného zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, *odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele příznivější.* Avšak nebylo správné stanovení sankce, pro kterou je relevantní ustanovení § 7 odst. 2 zákona o přestupcích, dle kterého *pachateli lze uložit pouze takový druh sankce, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.* Stěžovatel z tohoto ustanovení dovodil, že i konkrétní sankce se ukládá dle zákona účinného v době, kdy se o přestupku rozhoduje. Proto pokuta jako druh sankce měla být uložena dle zákona účinného v době rozhodování. V uvedené době však § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu žádnou sankci nestanovil. Stěžovateli tedy byla výrokem rozhodnutí správního orgánu prvého stupně uložena povinnost na základě ustanovení, které v okamžiku nabytí právní moci tohoto rozhodnutí neexistovalo.

[18] Stěžovatel dále namítl, že správní orgán náležitě neodůvodnil svůj závěr, že se jednalo o vědomou nedbalost. Správní orgán toliko konstatoval, že *„[f]ormu zavinění hodnotí správní orgán jako nedbalost vědomou, neboť obviněný věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neohrozí“*. Jde tedy o pouhý opis legální definice vědomě nedbalostní formy zavinění, bez odůvodnění, proč je zjištěný skutkový stav subsumován právě pod ni. Správní orgán přitom nijak neprokázal ani neodůvodnil, že stěžovatel věděl, že překračuje nejvyšší povolenou rychlost, že tímto jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem a

že bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento neohrozí. Krajský soud tuto žalobní námitku posoudil tak, že forma zavinění vskutku nebyla řádně odůvodněna, avšak jde o pouhou dílčí vadu odůvodnění rozhodnutí, která nemá vliv na zákonnost rozhodnutí. Podle stěžovatele nešlo o porušení ustanovení o správním řízení, pro které soud rozhodnutí zruší leda tehdy, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], ale pro nepřezkoumatelnost soud rozhodnutí zruší vždy [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Krajský soud měl rozhodnutí zrušit pro důvodně vytýkanou vadu nepřezkoumatelnosti. Stěžovatel je proto přesvědčen, že je dán důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Kromě toho absence přesné formy zavinění mohla mít vliv i na zákonnost rozhodnutí, např. nevědomá nedbalost je polehčující okolností, v takovém případě mohla být sankce i mimořádně snížena, neboť v mezidobí vstoupil v účinnost nový zákon o přestupcích č. 250/2016 Sb., který takový postup umožňuje.

[19] I pokud by se NSS neztotožnil s argumentací stěžovatele ohledně nepřezkoumatelnosti rozsudku, závěr krajského soudu spíše svědčí pro nedbalost nevědomou.

[20] Ohledně sankce dále stěžovatel namítl, že správní orgán porušil zásadu zákazu dvojího přičítání, protože jako přitěžující okolnost hodnotil skutečnost, která naplňuje skutkovou podstatu daného přestupku. Správní orgán konstatoval, že *„[p]řestupku se obviněný dopustil porušením zákonem stanovené povinnosti řidiče a správní orgán přihlédl při ukládání výše a druhu sankce zejména k závažnosti přestupku. Tuto závažnost spatřuje zejména ve výši rychlosti, kterou v daném časovém období obviněný jel, a kterou hodnotí správní orgán jako projev nekázně v silničním provozu, neboť při překročení nejvyšší dovolené rychlosti se již prodlužuje dráha potřebná k zastavení vozidla, což může vyústit v přímé ohrožení bezpečnosti silničního provozu*“. Rychlost, kterou vozidlo jelo, je však důvodem, pro který je jednání žalobce kvalifikováno jako přestupek dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu. Nemůže být proto dalším důvodem pro zvýšení sankce. Stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, čj. 5 As 280/2016-23. V něm Nejvyšší správní soud konstatoval, že je-li skutečnost (tj. že je rychlost překročena v obci) součástí skutkové podstaty, nemůže být zároveň okolností přitěžující. Obdobně tedy podle názoru stěžovatele platí, že je-li součástí skutkové podstaty skutečnost, že rychlost byla překročena o 17 km/h, nemůže být již přitěžující okolností.

[21] Stěžovatel též v soudním řízení namítl, že správní orgán přihlížel k přestupku, z jehož spáchání byl stěžovatel uznán vinným dříve než jeden rok před spácháním posuzovaného přestupku, a který tedy byl zahlazen, neboť i na přestupky je nutno aplikovat institut trestního práva „zahlazení odsouzení“. Stěžovatel v žalobě citoval příslušnou judikaturu, která tak konstatuje. Krajský soud však uvedl, že správní orgán správně hodnotil i okolnosti svědčící v neprospěch stěžovatele, mj. právě recidivu.

[22] Posledně stěžovatel namítal, že správní orgán přihlížel k tomu, že na silnici byl hustý provoz, což je správnímu orgánu údajně známo z místní znalosti. Avšak správní orgán s těmito závěry stěžovatele neseznámil a stěžovatel nemohl tento závěr zpochybnit a navrhovat důkazy k prokázání, že tomu tak není, případně že tomu tak nebylo v době měření vozidla.

pokračování

[23] Pokud by správní orgán řádně zhodnotil veškeré polehčující okolnosti, mohl se stěžovatel domáhat snížení pokuty i pod zákonnou hranici spodní sazby, a to až na její jednu pětinu (§ 44 zákona o přestupcích č. 250/2016 Sb.), k čemuž by dokonce byl povinen přihlížet i krajský soud, a to i za situace, kdy bylo rozhodováno dle „starého“ zákona o přestupcích (č. 200/1990 Sb.), který takové snížení pokuty neumožňoval. K takovému závěru dospěl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46.

[24] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti plně odkázal na odůvodnění napadeného rozsudku.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[25] Nejvyšší správní soud (dále jen NSS) se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[26] Kasační stížnost není důvodná.

[27] NSS přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, v tomto případě žádnou z vad zakládajících nepřezkoumatelnost, ať již pro nesrozumitelnost nebo pro nedostatek důvodů. Krajský soud se vypořádal s tvrzeními žalobce ohledně polohy měřicího vozidla a navrhovanými důkazy tím, že z podkladů ve spise dovodil, že vozidlo bylo ustaveno rovnoběžně s vozovkou. Dále je zřejmý názor krajského soudu, že může doplnit nedostatečně odůvodněný závěr správního orgánu o spáchání přestupku ve formě vědomé nedbalosti; tento závěr, se kterým se soud ztotožnil, též doplnil. Z uvedených důvodů není správný názor stěžovatele, že napadený rozsudek v uvedených bodech postrádal odůvodnění.

[28] NSS se nejdříve zabýval tím, zda jsou v této věci přípustná nová skutková tvrzení, která byla poprvé vznesena až ve správní žalobě (III. A.). Dále posoudil právní námitky vznesené stěžovatelem v kasační stížnosti (III. B.).

III. A. Nová skutková tvrzení

[29] Stěžovatel uvedl poprvé až ve správní žalobě určitá skutková tvrzení, týkající se situace v době spáchaného přestupku. Jedná se o tato tvrzení:

a) Nebyly zachovány úhly měření radarem projíždějícího vozidla, tudíž neodpovídá naměřená rychlost vozidla.
b) Vozidlo ve skutečnosti řídila paní J. M., nikoliv žalobce.

[30] NSS poukazuje na § 82 odst. 4 správního řádu, podle kterého *[k] novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník*

nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním.

[31] Podle § 75 odst. 1 s. ř. s.: *Při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.*

[32] NSS dodává, že pokud by v oblasti správního trestání byla nová skutková tvrzení uvedena v odvolacím řízení u správního orgánu, byla by přípustná i přes právní úpravu obsaženou v § 82 odst. 4 správního řádu (viz např. rozsudek NSS z 22. 1. 2009, čj. 1 As 96/2008-115). V novém přestupkovém zákonu č. 250/2016 Sb. je tato přípustnost výslovně uvedena v § 97 odst. 1.

[33] K otázce nových skutečností v oblasti přestupků, které jsou poprvé tvrzeny až v řízení u krajského soudu, rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 2. 5. 2017, čj. 10 As 24/2015-71, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 3577/2017 uvedl, že „*je plně v souladu se zásadou plné jurisdikce, aby žalobce ve věcech správního trestání v řízení před krajským soudem použil i taková žalobní tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový a právní stav a jim odpovídající důkazní návrhy, které dříve neuplatnil v řízení o přestupku před správními orgány. Skutečnost, že obviněný z přestupku byl v řízení před správními orgány zčásti nebo zcela pasivní, automaticky neznamená, že jeho tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový a právní stav a jim odpovídající důkazní návrhy, které jako žalobce poprvé uplatnil až v řízení před krajským soudem, jsou bez dalšího nepřípustné*“. K zodpovězení otázky, za jakých okolností jsou nová skutková tvrzení a návrhy nových důkazů přípustné, rozšířený senát uvedl, že „*[v] rámci přezkumu napadeného rozhodnutí je krajský soud povinen zkoumat, zda správní orgány bez ohledu na způsob obhajoby obviněného v řízení o přestupku dostály své povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Pokud krajský soud zjistí, že správní orgány takto nepostupovaly, bude na něm, aby na základě žalobních tvrzení a navrhovaných důkazů pochybnosti o skutkovém stavu sám odstranil. To může učinit porovnáním s důkazy již provedenými v řízení před správními orgány, zopakováním důkazů již provedených nebo provedením důkazů nových. Jsou-li nedostatky ve zjištění skutkového stavu takového rozsahu, že jejich odstraňování by znamenalo nahrazovat činnost správních orgánů soudem, uloží krajský soud tuto povinnost správnímu orgánu*“.

[34] NSS k uvedeným závěrům uvádí, že nová skutková tvrzení jsou v řízení u krajského soudu přípustná za předpokladu, že správní orgán porušil svou povinnost zjistit stav věci. Avšak využije-li obviněný ze spáchání přestupku svého práva mlčet, nelze extenzivním výkladem uložit správnímu orgánu povinnost „domyslet“ za obviněného všechna myslitelná (i nepravděpodobná) tvrzení a v rozhodnutí se s nimi vypořádat. Správní orgán nedisponuje „nekonečnou fantazií“ a není povinen předvídat a v rozhodnutí vypořádat každou myslitelnou budoucí námitku obviněného z přestupku.

[35] Jak správně uvedl i krajský soud ohledně neexistence úplné apelace ve správním soudnictví, je nutno zdůraznit, že soudní přezkum správních rozhodnutí nelze vnímat jako jakési „odvolací řízení s úplnou apelací“. Tento přezkum je koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivních veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy.

pokračování

[36] NSS se ztotožnil se závěrem krajského soudu, že oba správní orgány zjistily dostatečně skutkový stav věci. Magistrát vycházel při rozhodnutí z *Oznámení přestupku* ze dne 30. 9. 2015; *Oznámení přestupku* z místa kontroly ze dne 19. 9. 2015 (není podstatné, že stěžovatel odmítl „Oznámení" podepsat), *Úředního záznamu* z téhož dne; *Záznamu o přestupku* obsahujícího fotografii změřeného vozidla řízeného stěžovatelem a údaj o naměřené rychlosti, místu (GPS souřadnice, číslo silnice), datu a čase měření, registrační značku měřeného vozidla, jeho typ a barvu; *Výpisu z evidenční karty řidiče*; dále platného *Ověřovacího listu* silničního radarového rychloměru Ramer 10C. Stěžovatel ani jeho zástupce se nedostavili k jednání dne 25. 11. 2015, ze kterého se zástupce omluvil. Magistrát uložil stěžovateli usnesením z 25. 11. 2015 lhůtu 3 pracovních dnů k vyjádření k uvedenému přestupku, stěžovatel se nevyjádřil. Poté dne 4. 12. 2015 magistrát vydal rozhodnutí o přestupku, které bylo stěžovateli doručeno prostřednictvím jeho zástupce dne 9. 12. 2015. Dne 8. 12. 2015 stěžovatel zaslal magistrátu e-mailovou zprávu (elektronicky nepodepsanou), ve které uvedl, že obsluha neprovedla ustavení vozidla tak, jak popisuje návod k obsluze radaru, neboť poloha kraje komunikace to neumožnila, což je zřejmé z pohledu na místo měření (součástí e-mailu byla fotografie silnice). Navrhl proto provést výslech obsluhy měřicího zařízení.

[37] Na základě v podstatě blanketního odvolání stěžovatele bylo zahájeno u žalovaného odvolací řízení, ve kterém stěžovatel zůstal pasivní a žalovaný vydal dne 26. 4. 2016 rozhodnutí, v jehož odůvodnění se vyrovnal s jedinou skutkovou námitkou stěžovatele. Uvedl, že přiložená fotografie z internetové mapové aplikace nezachycuje skutečné místo měření (část silnice č. I/6 v jejím úseku za obcí Bochov a před odbočkou na obec Údrč), nýbrž silnici v opačném směru k obci Bochov. Proto žalovaný posoudil tuto námitku jako irelevantní. Podle názoru NSS správní orgány neměly důvod k pochybnostem o správnosti provedeného změření rychlosti, a to už vůbec ne na základě fotografie, která se netýkala místa ani směru, kde se pohybovalo měřené vozidlo. Dále nebyl dán žádný důvod pro pochybnosti správních orgánů o tom, kdo vozidlo řídil.

[38] Z uvedeného NSS dovodil, že správní orgány neměly žádný důvod pochybovat o správnosti změření rychlosti vozidla, a uvedený záznam o změření rychlosti společně s ostatními doklady byly dostatečné k prokázání skutečnosti, že se stěžovatel jako řidič měřeného vozidla dopustil přestupku spočívajícího ve zmíněném překročení rychlostního limitu. V dané věci se uplatní závěr z rozsudku NSS čj. 2 As 217/2015-47, podle kterého *„[j]estliže již v samotném přestupkovém řízení správní orgány opatří takovou sadu důkazů, jež s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí (§ 3 správního řádu z roku 2004) vede k závěru, že obviněný se příslušného přestupku dopustil, a zároveň neexistují žádné rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění pro posouzení viny obviněného z přestupku, nemůže pasivita obviněného z přestupku ve správním řízení zásadně vést k jeho úspěchu v navazujícím soudním řízení…"*

[39] Vzhledem k uvedeným závěrům a s ohledem na perfektnost zjištění skutkového stavu správním orgánem byly v řízení u krajského soudu nadbytečné návrhy důkazů odpovídající novým skutkovým tvrzením uvedeným v bodu [28].

III. B. Právní námitky stěžovatele

[40] NSS se dále zabýval právními námitkami stěžovatele, které poprvé vznesl ve správní žalobě a zopakoval je v kasační stížnosti.

[41] Co se týče námitky uvedené výše v bodu [16], správní orgán prvního stupně vydal své rozhodnutí dne 4. 12. 2015, tedy za účinnosti § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu, podle kterého: *Za přestupek se uloží pokuta od 1 500 Kč do 2 500 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 1 a 4 a písm. k).* Podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4: *Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km.h-1 nebo mimo obec o méně než 30 km.h-1.* Správní orgán prvního stupně tedy postupoval nepochybně správně, když aplikoval na daný přestupek zákon ve znění účinném jak v době jeho rozhodnutí, tak i v době spáchání přestupku dne 19. 9. 2015. Správní orgán odvolacího stupně (žalovaný) rozhodl dne 19. 6. 2017 a správně vycházel z aplikace uvedeného ustanovení, byť nikoliv již účinného, avšak materiálně zůstala uvedená právní úprava nezměněna (výše pokuty v rozmezí od 1 500 Kč do 2 500 Kč zůstala stejná, pouze byla přesunuta z odst. 4 písm. f/ do odst. 5 písm. f/). Není proto správný názor stěžovatele, že ve správním řízení bylo aplikováno neexistující ustanovení. Tímto je zodpovězena i námitka stěžovatele uvedená v bodu [17] tohoto rozhodnutí, žalobci byla v souladu s § 7 odst. 2 zákona o přestupcích č. 200/1990 Sb. uložena pokuta, která byla stanovena v zákonu o silničním provozu, a ustanovení o pokutě za uvedený přestupek překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o méně než 20 km/hod nebo mimo obec o méně než 30 km/hod zůstala po obsahové stránce stejná i v době rozhodnutí odvolacího správního orgánu.

[42] NSS se neztotožnil s názorem stěžovatele (bod [18]), že by bylo nepřezkoumatelné rozhodnutí magistrátu v části o vědomé nedbalosti stěžovatele. Rozhodnutí sice je v tomto směru dosti kusé, avšak z odůvodnění, ve kterém je konstatováno, že obviněný řídil osobní vozidlo mimo obec v místě, kde byla nejvyšší povolená rychlost 90 km/hod, a dosáhl rychlosti 107 km/hod (po odečtení odchylky 4 km), tj. o 17 km vyšší, lze implicitně dovodit, že stěžovatel si musel být vědom tohoto dosti výrazného překročení rychlosti, a to téměř o 19 % (NSS dodává, že kdyby si stěžovatel nebyl vědom v uvedené situaci překročení rychlosti, patrně by nesplňoval ani kritéria pro obdržení řidičského oprávnění). Krajský soud též správně poukázal na rozsudek NSS ze dne 22. 2. 2017 čj. 6 As 303/2016-37. se závěrem *„podle § 3 zákona o přestupcích k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Z toho vyplývá, že pro posouzení viny je podstatné pouze rozlišení zavinění na úmyslné a nedbalostní. Proto nelze přisvědčit stěžovateli, že je povinností správních orgánů ve výroku rozhodnutí o přestupku rozlišovat mezi vědomou a nevědomou nedbalostí, neboť z hlediska určení formy zavinění jde vždy o nedbalost.“* NSS považuje za správný závěr krajského soudu, že se v dané věci jednalo o vědomou nedbalost, nicméně i kdyby se jednalo o nedbalost nevědomou, jak se domnívá stěžovatel, nemělo by to vliv na skutečnost, že stěžovatel spáchal dopravní přestupek (viz § 3 a § 4 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb.), ani na výši sankce (viz níže).

[43] Nejedná se o dvojí přičítání (viz námitka stěžovatele uvedená v bodu [20]), pokud správní orgán vzal v úvahu při stanovení výše pokuty, jak výrazně byla překročena

povolená rychlost. Předmětné ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu zakládá přestupek při překročení rychlosti mimo obec o méně než 30 km/hod. Je zřejmé, že je závažnější přestupek spočívající v překročení rychlosti o 29 km než o např. 1 km. I z toho důvodu bylo stanoveno rozmezí pokuty od 1 500 do 2 500 Kč. Odkaz stěžovatele na rozsudek NSS z 28. 2. 2017, čj. 5 As 280/2016-23, není správný, neboť se jednalo o obsahově odlišnou situaci, kdy správní orgán prvního stupně považoval za přitěžující okolnost, že řidič překročil povolenou rychlost v obci, byť se jednalo o součást zákonné skutkové podstaty. Zákon tedy ukládal stejnou pokutu za překročení rychlosti ať už v obci nebo mimo obec, ale rozdíl byl v rozsahu překročení rychlosti v obci či mimo obec.

[44] K námitkám uvedeným v bodech [21] až [23] NSS uvádí, že stěžovateli nebyla uložena pokuta v horní polovině sazby, nýbrž ve skutečnosti blíže k dolní hranici sazby. Uvedená námitka, vycházející z nesprávné představy, že magistrát vzal v úvahu pouze přitěžující okolnosti, je proto evidentně mylná. Kromě toho jak správně uvedl krajský soud s odkazem i na rozsudek NSS ze dne 21. 7. 2016, čj. 7 As 40/2016-40, správní orgány měly právo vzít v úvahu okolnost, že se u stěžovatele jednalo o celkem již čtvrtý dopravní přestupek. NSS k uvedenému dodává, že pokud by byl správný názor stěžovatele, že vzhledem k době delší jednoho roku, která uplynula od spáchání posledního dopravního přestupku, neměly správní orgány přihlížet ke třem předchozím přestupkům, znamenalo by to, že pokud by např. přestupce spáchal 10 dopravních přestupků a mezi 10. a 9. přestupkem by uplynulo více než 12 měsíců, jednalo by se o stejně závažný přestupek a ohrožující stejně zájem společnosti jako v případě řidiče, který by se dopustil svého prvního dopravního přestupku. Takový výklad je očividně absurdní.

[45] Odkaz stěžovatele na možnost snížení pokuty až na jednu pětinu spodní sazby pokuty dle § 44 nového zákona o přestupcích č. 250/2016 Sb. je v této věci nesprávný už jen z toho důvodu, že tento zákon nabyl účinnosti dne 1. 7. 2017, avšak rozhodnutí žalovaného bylo vydáno před tímto datem dne 26. 4. 2016. Ani hypoteticky nepřicházela proto v úvahu aplikace § 44 uvedeného zákona.

[46] Není naplněn důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. pro nesprávný právní názor krajského soudu ani pro vady řízení či nepřezkoumatelnost rozsudku.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[47] NSS s ohledem na výše uvedené závěry zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., věty poslední.

[48] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. ve prospěch úspěšného žalovaného s přihlédnutím ke skutečnosti, že nebyl prokázán vznik nákladů na jeho straně nad rámec běžné úřední činnosti. NSS proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu uvedených nákladů.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2018

Zdeněk Kühn
předseda senátu